

Bydgoszcz, 31 lipca 2015 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.23.2015

**Pan
Wojciech Rakowski
Wójt Gminy Zbiczno
Urząd Gminy Zbiczno
Zbiczno 140
87-305 Zbiczno**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) w Gminie Zbiczno, Zbiczno 140, 87-305 Zbiczno (zwanej dalej: Gminą), w dniach od 15 czerwca do 3 lipca 2015 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez KG – starszego inspektora wojewódzkiego oraz JK – inspektora wojewódzkiego, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 390/2015 i 391/2015, w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: realizacja zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
 - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
 - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
 - kontrola pobranych i przekazanych dochodów budżetowych,
 - kontrola terminowości przekazywania dochodów budżetowych,
 - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność oceniona została pozytywnie z uchybieniami, na podstawie następujących ustaleń:

1. W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.

Plan finansowy na 2014 r., w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, Gmina sporządziła zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.

2.1. W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.

W 2014 r. Gmina wykorzystwała dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 2.154.739,04 zł, tj. 98,34 % ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane z dotacji celowych w rozdziałach: 01095, 75011 i 80101 realizowane były przez Urząd Gminy Zbiczno (zwany dalej: Urzędem), natomiast w rozdziałach: 85212, 85213, 85215 oraz 85295 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w II kwartale 2014 r., w łącznej wysokości 710.703,98 zł, tj. 33 % ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą, w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 260.938,97 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. Nr 52, poz. 379 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 255.822,52 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 5.116,45 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty wypłaconych dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 159.822,01 zł, obejmujące zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego – 157.793 zł oraz koszty związane z ustalaniem i wypłatą ww. podatku – 2.029 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym w ww. okresie wypłacono łącznie 96.849,04 zł.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 69.456 zł na realizację zadań administracji publicznej w samorządzie gminnym, określonych m.in. w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.), z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.) oraz z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 15.783 zł, przeznaczone głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 5.024,49 zł na realizację zadań określonych w art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

W II kwartale 2014 r. nie poniesiono wydatków z dotacji celowej w ww. rozdziale.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.807.676 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1456) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 1.772.287,59 zł, z tego na koszty obsługi, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych i art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wydatkowano ogółem 53.168,62 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 524.073,90 zł, przeznaczone na wypłatę: świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków dla opiekunów osób niepełnosprawnych wraz z odsetkami, w łącznej kwocie 509.919,60 zł oraz na koszty obsługi w łącznej kwocie 14.154,30 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 6.632 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 6.512,65 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 1.242 zł, przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne.

- 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.995,08 zł na realizację zadań określonych w art. 5c-5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 1.229,90 zł, z tego: odbiorcom wrażliwym energii wypłacono 1.205,79 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania dodatku energetycznego wydatkowano 24,11 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych w Gminie.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 377,07 zł, obejmujące wypłatę dodatku energetycznego – 365,97 zł oraz koszty związane z ustalaniem i wypłatą ww. dodatku – 11,10 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej odbiorców wrażliwych energii.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 39.289,44 zł na realizację zadań określonych: w art. 24 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w obowiązującym w okresie poddanym szczegółowej kontroli rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 1741 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 755), została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: na wypłatę pomocy finansowej – 38.400 zł, na koszty obsługi związane z realizacją programu dla rodzin wielodzietnych – 71,44 zł oraz na koszty obsługi pomocy – 818 zł tj. kwotę nieprzekraczającą 3% otrzymanej dotacji.

Kontrolą objęto wydatki z dotacji poniesione na realizację ww. zadań w łącznej wysokości 9.406 zł, poniesione na: wypłaty pomocy finansowej dla podopiecznych, w wysokości 9.400 zł oraz koszty obsługi realizowanego zadania, w wysokości 6 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono pomoc finansową.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 85212, 85213, 85215 i 85295 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

2.2. *W zakresie ustalenia stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.*

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych, stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Gmina z otrzymanych dotacji w łącznej kwocie 2.191.011,98 zł, wydatkowała środki w wysokości 2.154.739,04 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 98,34 %.

Niewykorzystane środki z dotacji, w łącznej kwocie 36.272,94 zł, zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. *W zakresie sporządzenia kwartalnego sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.*

Sprawozdanie Rb-50 Gminy za IV kwartał 2014 r. o dotacjach zostało sporządzone zgodnie z ewidencją księgową dotacji.

Sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2014 r. (zbiorcze) o wydatkach zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzonych zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

3. *W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.*

3.1. *W zakresie pobranych i przekazanych dochodów budżetowych.*

Gmina wykonała w 2014 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 48.407,74 zł, co stanowiło 218,1 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (22.200 zł). Pobrane dochody zrealizowano w rozdziałach: 75011 – 403 zł oraz 85212 – 48.004,74 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę 34.407,53 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1115 ze zm.) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wyniosły łącznie 14.000,21 zł.

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za I półrocze 2014 r., w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane, w okresie objętym kontrolą, dochody budżetu państwa w wysokości 403 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych, ze zbioru PESEL oraz z ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych, pobrane na podstawie art. 44h ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 186 zł. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Jednocześnie odnotowano, że w okresie od stycznia do kwietnia 2014 r. Gmina nie dokonała potrąceń należnych jednostce samorządu terytorialnego, na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w wysokości 5 % od wpływów z tytułu udostępnienia danych osobowych, tj. kwoty 4,65 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane, w okresie objętym kontrolą, dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty dokonane przez organ egzekucyjny z tytułu: zwrotu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 36.444,73 zł, odsetek w kwocie

10.339,04 zł, zwrotu kosztów upomnień w wysokości 148,80 zł oraz wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 1.072,17 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w łącznej kwocie 29.729,46 zł. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Jednocześnie odnotowano, że dochody podlegające przekazaniu do budżetu państwa, związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziale 85212, Gmina ujmowała w ewidencji księgowej bez uwzględnienia podziałek klasyfikacji budżetowej, co stanowiło naruszenie zasad określonych w art. 39 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

3.2. W zakresie terminowości przekazywania dochodów budżetowych.

Sprawdzono terminowość przekazywania za I półrocze 2014 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej dochodów pobranych, w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, w łącznej wysokości 21.161,99 zł, tj. 61,5 % dochodów przekazanych ogółem za 2014 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadek przekazania pobranych dochodów budżetowych niezgodnie z terminem określonym art. 255 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały przekazane w wymaganym terminie wyniosły łącznie 29,45 zł, tj. 0,1 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za I półrocze 2014 r. (rozdział 75011).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 168 ze zm.), nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2014 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na 31.12.2014 r. wynosiły ogółem 1.124.015,59 zł i dotyczyły zaległości z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych – 233.878,14 zł, wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 652.670,30 zł oraz odsetek – 237.467,15 zł. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2013 r. (966.769,42 zł) ww. zaległości wzrosły o 157.246,17 zł, tj. o 16,3%.

Na podstawie sprawdzonych dokumentów (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że GOPS prowadził czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionych do alimentów.

3.4 W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie Rb-27ZZ Gminy za okres od początku roku do końca IV kwartału 2014 r. zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych. Wykazane w nim kwoty były zgodne z sumami kwot podanych w sprawozdaniach otrzymanych z jednostek organizacyjnych bezpośrednio realizujących zadania zlecone. Dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych wynikały z ewidencji księgowej.

Jednocześnie stwierdzono, że w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu, w kolumnie 8 „Dochody przekazane”, nie wykazano kwoty dochodów w wysokości 62 zł, stanowiących

dochody wykonane w 2013 r., które na rachunek dysponenta części budżetowej przekazano dopiero w dniu 27.01.2014 r.

Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119) oraz z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 i 2 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów.

Ponadto wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień:

- przypadek nieterminowego przekazania dochodów budżetowych,
- brak uwzględnienia w ewidencji księgowej podziałek klasyfikacji budżetowej wobec przekazanych dochodów budżetowych,
- błędne sporządzenie sprawozdania Rb-27ZZ - zbiorczego i jednostkowego.

Przyczyną stwierdzonych powyżej uchybień jest nieznajomość, błędna interpretacja lub niestosowanie wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawnych oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem wskazanych uchybień są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za wskazane powyżej uchybienia odpowiedzialność ponoszą: WR - Wójt Gminy oraz GG - Skarbnik Gminy – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli uchybień, a w szczególności do:

- 1) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującego dotację,
- 2) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 3) klasyfikowania przekazywanych dochodów budżetowych według paragrafów klasyfikacji budżetowej,
- 4) prawidłowego sporządzania sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.